

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Rebus Iaponicis// Historica// Relatio,

Froís, Luís

Moguntiae, 1599

VD16 F 3085

De Collegio Omvrano eiusq[ue] Residentijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64472)

fecto periculo, erat enim natandi prorsus imperitus, fuerit exemptus.

DE COLLEGIO OMVRANO

eiusq; Residentijs.

INagro Omurano versantur de nostris Patres quatuor, & fratres nouem, & diuersis locis operam suam locant Christianis, qui numerum efficiunt vinearum millium, & quotannis, nullo excepto, ad sacerdotum pedes sui accusandi causa se abijciunt. Licet verò magnus sit labor, obire omnia loca, & instar rotæ in gyrum continenter agitari, tamen quia magnus respondet labori fructus, Deus suæ vineæ operarijs vires & sanitatem congruentem hæcenus suppeditauit. Eorū numerus qui quolibet anno cœlesti panē pascuntur attingit sexcentissimum supra mille. In facie Ecclesiæ despōsati sunt 380. Aqua lustrali aspersi adulti 393. qui in regnum Omuranum ex gentiliū terris aduenēre, vt in eo sedem suam collocarent.

Hoc anno insolitus fuit concursus, ardorq; Christianorum, maximè in Quadragesima. Cum in exitu Concionis spectanda præberetur Christi crucifixi effigies, tot lacrymæ, & disciplinæ ad sanguinē vsq; cōsecutæ sunt vt omnes obstupescerent. Quadragesimæ diebus idē fecere p vias, & Ecclesiarū ianuas numero magno; tamq; multa noua pœnarum genera excogitarunt, vt Patres veriti, ne fama rei ad vicinos gentiles permaneret (nondum enim latere destitimus) mandauerint eis, vt moderatius agerent: ex villis enim longo ordine cateruatim Ecclesias inuisebant. Sed moderatio eiusmodi fuit, ac si nullum esset obstaculum, nullum Taici edictum: longè enim
maiori

maiori & numero & desiderio pœnitentiæ agenda, & salutis suæ procurandæ confluxere.

Iam anno superiore scriptū est, ab hinc quinquennio omnes Dominos Christianos, cæterosq; gentiles ex Scimo bello Coraiano implicitos. Quo toto tempore Dominus Sancius, tam præclara virtutis suæ exempla reliquit, ut multi gentiles Domini palam testarentur se capere nō posse, qua ratione adolescens tam nobilis, cui omnium rerum copiæ suppeterent, eundem vitæ tenorem in tanta integritate & honestate retinere possit. Eundē omnes famuli, qui multi sunt, strenuè imitantur, & cōuenienter diuinæ legi viuunt, Nec inferiorem laudē alij multi iuuenes genere clari meruere, qui ad Confessionem sacram, ut alijs exemplo sit, crebrum habent perfugium.

Iter ex Iaponia in Corai leucarum centum est per mare, quod altissimis continuo fluctibus attollitur & deprimitur: cumq; per hoc quinquenniū pro com meatu, omniq; instrumento bellico, & alijs rebus necessarijs curandis & renunciandis vltro citroq; idque cœlo incommodo nauibus transmissum sit, nihil dubium est apud omnes plus quam quingentas naues à fluctibus absorptas. Nec vllus fuit in Corai ē magnis Dominis qui non 15. vel 20. habuerit naues, cum quibus magna opum & hominū copia perijt. At hæc- nus Domino Sancio, Deo eius eximiam pietatē manifestissimè etiam in hac vita remuneratē ne vna quidem naus adempta est, nulla vel minimum damnum passa: & cum quinquaginta militum millia fame, varijsq; morbis interierint, nullus tamen famulorum D. Sancij in omnibus conflictibus, quibus cum summa laude cum hoste pedem contulere, occubuerit,
exce-

exceptis duobus, qui morbo sunt sublati. Quod animaduertens Dominus quidam gentilis nobilitate & potentia illi par palam dixit, fieri non posse, quin tam boni Domini Lex, pura sit & sancta. eamque ob rem etiā cum omnibus suis cogitauit sacra Christiana post digressum ē Corai recipere, atque etiam inde P. Rectori Omuram renunciari iussit se in baptismo Christo nomen daturum.

Accidit nauem nobilis cuiusdā, in qua viginti erant Christiani, in Corai tendentem, soluto alueo, duabus ab insula quadam leucis distantem, demergi. Quid facerent Christiani? commendant se Deo, varia vota faciunt omnesq; malo velisq; nauticis affixi rectā in insulam feruntur, & duce B. Virgine in littus euadunt: quam rem gentiles insulæ indigenæ admirati, confessi sunt se nunquā simile quid vidisse. Christiani verò gratijs Deo & B. Virgini dicendis pro tanto beneficio nullum finem fecere.

Cum vnus ē Cinenfibus Legatis ē Coraiana insula (vnde ei in Iaponiā abeundum erat, vti separato scripto expositum est) in Cinam aufugisset, ingens in omnium Iaponiorum in Corai agentium animis orta est perturbatio & metus, verebantur enim ne Taico causaretur hanc fugam ipsorum incuria accidisse, ac ideo imperio omni in suos Status & ditiones, si non vita, exueret. Hic metus imprimis perculerat Dominum Sancium, eo quod cum tribus alijs primarijs Tonis curam in se custodum Legati illius recepisset. Christiani Omurenfēs vbi rem cognouere, pro amore quo D. Sancium, complectebantur, perfugium ad vnum Deum habuere, multa Sacrificia fieri iussere, & Ecclesias crebrò inuisere. Sodales Parthenij quotidie
vnum

unum Rosarium recitarunt, aliaq; pietatis opera exercuerunt. Pater quoq; Viceprouincialis certior factus, ordinauit à patribus multa dici sacra, & à fratribus rotidem Rosaria. Ac certe placuit Deo O. M. tot orationes exaudire, efficereq; vt Taico omnem iram in Legatū ipsum effuderit, multisq; conuitijs prosciderit. Dominus Sancius autē vt erat vir religiosus & timens DEVM, statim post Legatū fuga elapsū, secreto consanguineum quendam suū, cui fidebat, amandauit in Iaponiam, vt is, si aliqua rerum conuersio ex hoc casu oriretur, uxorem suam cum liberis, totaq; familia eo destinaret, quo Patres destinandos iudicassent.

Cum Christianus quidā Omuranus lecto affixus esset, quo tēpore partim fame, partim morbis multi oppressi iacebant: socij eius, de eius vita longiore desperātes, eū solum in domuncula quadā omni remedio humano destitutā reliquerant: sed ecce sub extremum vitę punctū ingrediuntur tres veste pretiosa induti, magnā Christi D. N. imaginē manibus gestātes, imagine ad murum deposita nixi genibus orant, oratione finita egrediuntur. idē faciunt duobus sequentibus diebus, & quotidie quidē semel. Extrema vice æger se leuatum morbo sensit, ac tandem prorsus incolumis, nullo humano vsus auxilio, surrexit. Cū rei euentum socijs suis postea narrasset, minimē crediderunt. Verum P. Rector Omuranus, qui perspectam habebat ex crebris confessionibus eius integritatem accurratē eum de hac re excussit, nec aliud deprehendere potuit, quam verē ita cōtigisse. Et vita eius nunc idipsum confirmat, tum quod tanti beneficij memoriam non deponat, tum quod præter morem suū

vnus

vnus sit ex ijs qui cum magna præparatione & deuotione accedunt ad sacram communionem, & seriam salutis suæ curam gerunt.

Mulier quædã coniugata, cum post decimũ, duodecimũue annũ nullos suscepisset liberos, dici non potest quantas ærumnas, maximè à socru perpeßa sit, parumq; abfuit, nisi Christiani fuissent, vt repudij libellus ei datus fuerit, & ad parètes amandata: illa verò imitata exemplũ Annę matris Samuelis ad Ecclesiam se cõtulit, & ingentes cordis sui angores cū multis lacrymis Domino Deo suo exposuit, enixeq; obsecrauit vt à sterilitatis opprobrio, donatione filij, se liberare dignaretur. Exaudita tandẽ est pro sua insigni fide, & feruore singulari ac filiũ enixa est, quo facto vniuersa familia illa plurimũ in vera religione est confirmata.

Puella quædã, vnica parentũ filiola, nullo neq; frigore, neq; niue, nec fluuioli incremento, quod transmittendũ erat, deterreri potuit ab audienda doctrina Christiana, etiamsi equo longius domus eius paterna ab Ecclesia distaret. Cũ in grauem morbũ incidisset, & indies peius haberet, domusq; gemitu & lacrymis obimpendentem mortem compleretur, illa tamen omnes solabatur dicens: Nullam causam plorandi habetis: nam Deus in hac ætate vult me ad paradysum suum traducere: cumq; alię puellæ ad eam visendam conuenissent, rogauit eas, vt sicut voce elata preces dicere consueßent in Ecclesia, sic etiam ante suum lectum dicerent: ad quarum voces iunoxias, suauemque harmoniam, felix illa puella animam suam reddidit conditori, cum omnium circumstantium stupore, & sancta quadam inuidia.

Adolescentulam Christianã in ditione gentiliũ,
paren-

parentes voluerant nubere viro gentili, addita comminatione mortis nisi pareret: illa videns agi de vita, petijt triduum ad consilium capiendum à quodam consanguineo item gentili. assentiunt, & comites ei itineris adiungunt. dum in via est, illa mutata sententia, in ditionem Christianam, vbi ei alij consanguinei erant, se confert: atque ita victrix & læta laqueos euasit, cum ludibrio eorum qui illos terenderant.

Mulier quædam cum filio ex patria gentili ad doctrinam Christianam audiendam aduenit, eamq; sic pectori infixit, vt cum post susceptum baptismum graui omnium rerum ad vitam sustentandam necessariorum penuria premeretur, maluerit cū filio remanere intra Christianos in ditione Omurana, quam opibus abundare in sua, quo ab alijs filiis reuocabatur.

Christianus quidam pius, qui bonum vitæ exemplum semper alijs præbuerat, imaginem Beatiss. Virginis in charta depictam, quam magni faciebat, à Patre quodam postulauit, & impetrauit. Eam, quia secum ferre consueuerat, quoties itineris faciendi causa nauem conscendebat, accidit, vt naufragium tandem passus sit, quo omnibus mercibus amissis, nonnulli etiā mortales demersi sunt. Hic verò beneficio imaginis emerfit. Nam quo tempore maior ingruerat tempestas, eam suspendit è collo, & quod ille miraculi loco habuit, ab omni aspersione aque immunem retinuit: quam periculo exemptus postea alijs ostendit, & magnos progressus in fide & feruore deuotionis deinceps fecit.

Puer duodennis in sodalitatem B. Virginis adscriptus morem habebat recitandi quotidie Rosarium. Is cum Omura reuocatus à consanguineis gentilibus in aliam

in aliam ditionem, à vitæ Christianæ moribus, licet à suis stimulatus, discedere nollet: illi tandem gravissimè ei minati sunt, nisi pareret, se illi victum quotidianum subtracturos. Puer verò eligens potius penuriâ pati in Omura, quam rebus omnibus inter infideles tales abundare, se in viam dedit. Sed consanguinei constantiam admirati mox eum à fuga retraxere, promittentes se omnia Christianæ religionis exercitia libera illi relicturos. Itaq; palam cum confusione suorum pergit Rosarij preces iterare, & nonnunquam Omuram confessionis causa, ac vt Patribus vitæ suæ rationem reddat, proficiscitur.

Firando Omuram casu peruenit homo coniugatus, è patrio solo exulans cum liberis, famulis, cæteraque familia. & quia æger erat, tam vicini eius Christiani, quam frater quidam noster ei autores fuere, vt quoniam à morte parum abesset, baptismum susceperet. quem, repugnante licet seniore filio, libenter suscepit, & cum multis salutis signis ex hac vita ad alteram feliciorem migravit. Filius, materque videntes eum solenni ritu cerimoniaq; post talem mortem in Ecclesia humatum, P. Rectorem Omuranum rogarunt, vt sibi quoq; potestas fieret audiendæ doctrinæ nostræ. audierunt, assenserunt, orationes memoriæ mandarunt, omnes numero decem & nouem salutaribus aquis expiati sunt.

Ex Isafai, vbi initium datū est Christianæ religioni, multi gentiles confluunt Omuram, & postquam aures & fidem præbuerint sermonibus, cedunt Euangelicæ veritati. Versatur in Isafai nobilis adolescens & Christianus, qui vt ardens est, ita nūc cum suis cognatis, nunc cum seruis Omuram contendit, vt eis persuadeat,

P

suadeat,

suadeat, nomen Christianæ Ecclesiæ dare, quod ubi impetrauit, antegressa breui institutione in fide Catholica, diuinis aquis abluuntur. Dominicis quibusdam, & festis, licet longè absit, ad audiendum sacrum Missæ aduolauit, cum admiratione & ædificatione Omurensum Christianorum. Venerat ex alio regno in Isafai Bonzius gentilis, qui magno cū fastu pro concione gloriabatur, Christianorū sermones cum suis, suorumq; discipulorū nullo modo esse cōparandos. Hic iuuenis Christianus, quandoquidē, vt rudis litterarum disputationē cum homine inire non poterat, tamen desiderio estuans eum pudefaciendi, nocte in tempesta eques Omuram abiit, vt à P. Rectore fratrē aliquem impetraret, qui fastum istum Bonziji comprimeret. Verum iustis de causis visum est, hoc tempore quo nostri delitescunt, non esse suscipiendam à fratre illam profectionem. Ita iuuenis reuertit. Sed mox atq; ad suos peruenit, elata voce dixit: Iam frater aderit cum Bonzio disputaturus, sed in quantas angustias miser ille redigetur? Hoc audiens Bonzius, veritus ne coram suis discipulis à fratre pudefieret, tanta festinatione illa ipsa nocte se in pedes coniecit, vt nec otium habuerit res suas transigendi cum amicis.

Inter gentiles, atque etiam apud Omuranos, antequam confessione conscientiam omnes expurgant, mos inualuerat abigendi fatum, si quando auxilio diuino, suisq; viribus existimabant se nō esse pares sustinendo. Sed postquā annua confessio vsurpari capit, abusus ille magni criminis nomen obrinere capit: etsi dæmon non cessat quosdam ad illud instigare.

Fæmina quædam, conditione serua, persuaserat sibi abortū, quem fecerat, nunquam patefaciendum.

At

At ubi innotuit, primarij Christiani ex mandato Toni coierunt, & concluserunt, quæcunque huius criminis rea deprehenderetur, publicè cæderetur. Itaq; & illa cesa est, timorq; omnibus iniectus, ne deinceps tale aliquid tentare audeant.

Rege Francisco ad fæliciorē vitam euocato, Iuliæ eius coniugi filia vna, quæ nunc annū agit decimum-quartum relicta est. Ecclesiæ visum erat eam desponsare Lino Domini Bartholomæi Omurani filio secundo. At ubi res ad aures quorundā filia cognatorum perlatum est, conati sunt illam tradere cuidam gentili multo inferiori, siue personæ nobilitas, siue alia dona spectentur: Quod etsi mala intentione non facerent, tamē res erat longissimè aliena à dignitate & meritis tam illustris personæ, nempe Regis Francisci. Iam verò filia ipsa, quæ in regno Cicungano cum matre versatur, de negotio toto reddita certior in litteris ad P. Viceprouincialem, qui ad eam scripserat, datis, in hunc modum respondet.

Accepi epistolā à R. V. ad me scriptam. cunctanter perleui. Pro cura, quam pro rerum mearum statu geris, magnas ago gratias. Noris, me, vt hætenus semper, ita nunc maximè in tutela & patrocínio tuo esse velle. Dicant consanguinei, quod liber; ego soli R. V. confidere pergo. Sciat itaque, me potius vitæ discrimen aditurum, quam perpeffurum, vt anima mea vel minima peccati labecula inquinetur. tantoque desiderio flagro in Christianam ditionem secedendi, vt factura id sim, etiamsi ostiatim mihi victus amictusq; emendicandus esset. Etsi enim degens inter infideles circumfluere omnibus opibus possim, non possem tamen vnquam cum vero animi gaudio,

solatioûe vitam traducere. Et quoniam vehementer opto prope Ecclesiam sedem figere meam : etiam atque etiâ R. V. obtestor, vt omni studio enitatur meo voto facere satis. etsi enim quia filia sum Francisci regis, multis obnoxia sim ærumnis, tamen idcirco non patiar animam meam perditum iri. Voluptates, deliciasq; corporis parui facio. ad solas animi epulas & consolationes anhelô. Dum sub R. V. tutela patrociniôq; sum, nō admodū sollicitus sum de consanguineis, nec vllam in ijs fiduciam colloco. Certa sit, me potius morituram, quam in domum alicuius gentilis vnquam pedem illaturam: quocirca iterum obsecro, omnem lapidē moueat, vt ad istas partes vestras commigrare possim. Huc vsque epistola. Paucis diebus post exaratam hanc epistolam, diuina suggerente sapientia factum est, vt tam mater, quam filia in agrum Nangasachanum venerint, vbi nunc cum magna sua consolatione versantur.

DE RESIDENTIA

Firandensi.

FIRANDI agunt duo è nostris, alter Pater, alter frater, qui multo sudore vineam illam excolunt, quæ etsi magna non sit, (Dominus enim eius est à Christiana religione omninò alienus) est tamen in multas partes & insulas distracta. Sudorem auget visitatio Ecclesiarum in Goto, quæ plus quam nonaginta miliaribus à Iaponia absunt, & ager Facatanus. Quanquam hunc laborem non parum imminuunt ipsi Firandenses, vt pote qui antiquitate, feruore, & rerum diuinarum notitia cæteris Christianis longè præ-